

Sygn. akt II Ca 1182/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach Wydział II Cywilny Odwoławczy

w osobie SSO Teresa Strojnowska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 25 listopada 2014 r. w Kielcach sprawy

z powództwa (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko P. M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Końskich z dnia 16 lipca 2014 r., sygn. akt I C 203/14

I zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I (pierwszym) w całości i powództwo oddala oraz w punkcie III (trzecim) przez uchylenie zawartego w nim rozstrzygnięcia o kosztach procesu

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...).

Sygn. akt II Ca 1182/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 lipca 2014 roku sygn. I C 203, w sprawie z powództwa (...) Sp. z o.o. w W. przeciwko P. M. o zapłatę, Sąd Rejonowy w Końskich zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 532,65 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21 marca 2014 roku do dnia zapłaty (pkt I), oddalił powództwo w pozostałej części (pkt II), orzekł o kosztach procesu na rzecz powoda (pkt III).

W dniu 28 marca 2014r. Sąd Rejonowy w Końskich wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym sygn. I Nc 227/14 i zasądził od pozwanego na rzecz powoda żadaną w pozwie kwotę 4 698,91 zł. Po skutecznym wniesieniu przez pozwanego sprzeciwu od powyższego nakazu zapłaty, Sąd Rejonowy dokonał następujących ustaleń faktycznych, na których oparł swoje rozstrzygnięcie.

W dniu 13 listopada 2008r. w K. P. M. zawarł z Wyższą Szkołą (...). E. L. w K. umowę nr (...) o studiowanie. Po zawarciu umowy podpisał tekst ślubowania i rozpoczął naukę. Pozwany nie płacił czesnego w przewidzianych umową terminach. Na dzień 5 czerwca 2009r. zaległość pozwanego wynosiła 1 361,08 zł, którą rozłożono na trzy raty, płatne do 30 lipca 2009r. Pozwany nie wywiązał się z powyższego zobowiązania. Nie zapłacił czesnego za czerwiec i lipiec 2009r., a także powstałej wcześniej zaległości. Odsetki ustawowe od zaległych kwot naliczone od terminu wymagalności do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu wynosiły 1 759,83 zł. Decyzją z 2 grudnia 2009r. pozwany został skreślony z listy studentów. Powód wezwał pozwanego do zapłaty należności, których ten jednak nie uiścił.

W takim stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo zasługuje na uwzględnienie tylko w części. Sąd Rejonowy wskazał, że roszczenie główne było roszczeniem z tytułu nauki, miało charakter okresowy i jako takie, wobec zgłoszonego zarzutu przedawnienia, przedawniło się z upływem trzech lat, a więc w odpowiednich miesiącach 2012 roku. Natomiast roszczenie o odsetki uzyskało niezależny byt prawny. Odsetki od poszczególnych należności z tytułu czesnego mogą być naliczone za okres nie wcześniejszy niż 21 marzec 2011 r. (3 lata wstecz od wniesienia pozwu) i nie późniejszy niż termin przedawnienia roszczeń głównych – czerwiec–listopad 2012r. Roszczenie jest zdaniem Sądu Rejonowego uzasadnione odnośnie tak liczonych odsetek, a więc w stosunku do kwoty 532,65 zł. Sąd Rejonowy orzekł o kosztach procesu na podstawie art.98 § 1 i 3 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany, zaskarżając go w części, tj. w pkt I. w zakresie uwzględniającym powództwo co do kwoty 532,65 zł wraz z ustawowymi odsetkami, oraz w pkt III, zarzucając naruszenie prawa materialnego, a mianowicie przepisu art. 118 k.c. poprzez błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się później niż roszczenie główne, co skutkowało uwzględnieniem roszczenia w zakresie odsetek mimo jego przedawnienia. Wskazując na ten zarzut pozwany wniósł o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację, powód wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej, zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania odwoławczego w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest uzasadniona i zasługuje na uwzględnienie w całości.

Orzeczenie Sądu Rejonowego jest nieprawidłowe, niesłusznie bowiem Sąd ten przyjął, że wobec przedawnienia się roszczenia głównego, roszczenie o odsetki nie uległo przedawnieniu. Stąd podniesiony przez pozwanego zarzut naruszenia art.118 k.c. jest uzasadniony.

Bez wątplenia na gruncie aktualnego orzecznictwa i doktryny roszczenie o odsetki ma charakter okresowy i jako takie przedawnia się w terminie trzyletnim (art. 118 k.c.)

Istotne znaczenie ma przesłanka warunkującą okresowy charakter świadczeń, która odwołuje się do czynnika czasu, tj. zależności rozmiaru należności od jego upływu. Ostateczna suma należna tytułem odsetek za opóźnienie nie daje się z góry określić, ponieważ w chwili powstania obowiązku ich zapłaty nie wiadomo w sposób pewny, kiedy główne świadczenie pieniężne zostanie spełnione. Przy przyjęciu, że omawiane odsetki są wymagalne oddzielnie za każdy dzień opóźnienia, spełniona jest także kolejna, kluczowa przesłanka do ich kwalifikowania jako świadczeń okresowych, tj. układanie się w szereg kolejno po sobie w równych odstępach czasu wymagalnych świadczeń, z których każde jest przedmiotem odrębnego roszczenia.

Akcesoryjność roszczeń o odsetki za opóźnienie wyraża się uzależnieniem ich powstania od istnienia niespełnionego w terminie roszczenia o świadczenie pieniężne (roszczenia głównego).

Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 26 stycznia 2005 r., sygn. akt III CZP 42/04; OSNC 2005/9/149 zwrócił uwagę, że szeroko jest przyjęta współcześnie w poszczególnych systemach prawnych oraz w obrocie międzynarodowym, wywodzona z akcesoryjności reguła, że wraz z przedawnieniem się roszczenia głównego przedawniają się roszczenia o świadczenia uboczne, choćby nawet nie upłynął jeszcze termin ich przedawnienia. Regułę tę należy uznać za obowiązującą również w prawie polskim, pomimo niewyrażenia jej wprost w kodeksie cywilnym. A więc bez wątplenia roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego.

Skoro więc, jak ustalił prawidłowo Sąd Rejonowy, roszczenie główne przedawniło się w poszczególnych miesiącach czerwiec–listopad 2012 roku, to roszczenie o odsetki uległo przedawnieniu najpóźniej w listopadzie 2012 roku wraz z

roszczeniem głównym. Dlatego niezasadne jest rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zasądzające od pozwanego na rzecz powoda kwotę 532,65 zł, jak i rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zawarte w pkt III wyroku.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art.386 §1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I w całości i powództwo oddalił oraz w punkcie III poprzez uchylenie zawartego w nim rozstrzygnięcia.

SSO T. Strojnowska